

Kirkelig dialogsenter

ÅRSRAPPORT 2013

Mål for arbeidet:

1. Å skape et verksted, ressurs- og kompetansesenter for religionsmøte og dialog i kirke og samfunn.
2. Å utvikle en modell for samarbeid om innhold og profil, organisering og finansiering som sikrer varig drift av senteret.

Kirkelig dialogsenter (KD) pekte i sin årsrapport for 2012 på en del trekk ved utviklingen i Oslo som preger dialogsituasjonen i byen og som senteret ønsket å arbeide med: rekruttering til dialogarbeid, dialogarbeid som aktualisering og opplæring i egen tro, tros- og livssynssamarbeid rettet mot skolene og kommunen, dialogarbeid innenfor kirkens egen medlemsmasse (samtidsreligiøsitet) og i møte med de mange minoritetssamfunn ("dialog er mer enn kristne og muslimer") og til slutt dialogarbeidets plass innenfor nye strukturer og søkn i Oslo bispedømme. Analysen fra årsrapporten i 2012 er i stor grad gjeldende også for denne årsrapporten. Som det vil fremkomme av årets rapport har mange av disse sidene ved dialogsituasjonen i Oslo vært sentrale i arbeidet på senteret. Vi tenker at det kan være nyttig med en slik "minianalyse" annethvert år, noe som innebærer at vi går gjennom dialogsituasjonen i neste års rapporten.

KD har opplevd jevn pågang for senterets arbeid 2013, med hovedandelen av henvendelser og kontakter knyttet til Oslo bispedømme. Størstedelen av arbeidet ved KD er likevel knyttet til vår egen utadrettede virksomhet.

Eget dialogarbeid:

Som tidligere deltar KD ved daglig leder som medlem (*in officio*) i Kontaktgruppa mellom Islamsk Råd Norge og Den norske kirke. Senteret administrerer fra kristen side Kontaktgruppen mellom Buddhistforbundet og Den norske kirke. Jørgensen leder denne gruppen sammen med generalsekretær Egil Lothe i Buddhistforbundet.

Jørgensen viderefører også KDs engasjement som deltager og koordinator for *Dialogtreff for unge voksne*. Hovedaktører i gjennomføringen av dialogtreffene er forøvrig *Islamske samlinger under treet* (ISUT, de opprinnelige initiativtagere til dialogtreffet), *Majorstuen +* og *Norsk Jødisk Studentforening*. Gledelig er det at sistnevnte gruppe ble med i dialogarbeidet høsten 2013 etter manglende jødisk deltagelse siste året (pga. ressursituasjonen i det jødiske miljøet i Oslo). Ca 3 ganger i semester møtes muslimske, jødiske og kristne unge voksne til dialogtreff med ulike temaer om tro og tradisjon. Disse dialogtreffene består av middag, dialogøvelser, innledninger og dialog i små grupper, og møtene går på rundgang i deltakernes forsamlingslokaler og gudshus.

KIRKELIG DIALOGSENTER

Olaf Ryes plass 7
0552 Oslo

Org. nr.: 995 255 936
Bankkonto: 3000 24 34977

Telefon: 22 80 58 58
kd@kirkeligdialogsenter.no
www.kirkeligdialogsenter.no

Arbeid for bispedømmet:

Prostier og sokn:

KD viderefører sitt engasjement i Østre Aker prosti, og ønsker også å skape tilsvarende samlinger for dialoginvolverte i andre prostier. Et samarbeid med Domprostiet er planlagt for våren 2014. Ut over dette har KD kontakt med menigheter og ansatte i forbindelse med aktuelle utfordringer eller i sammenheng med mindre arrangement og møter.

Biskopen og bispedømmet:

KD ledet 12. september et verksted for prostene (som del av biskopens prostemøte) om religionsteologiske utfordringer i presters hverdag i Oslo. KD arrangerte på oppdrag fra Oslo biskop dialogmøte med muslimske ledere i Oslo (10.10). KD bidro også med innspill til bispedømmets høringssvar på «Det livssynsåpne samfunn», NOU 2013: 1.

Nasjonale og internasjonale nettverk og arbeid:

KD står også ansvarlig for å opprettholde og utvikle det nasjonale nettverket av dialogmenigheter. Dette er blitt ivarettat hovedsaklig gjennom det norske nettverksmøtet som finner sted igjen i Sigtuna utenfor Stockholm i mars 2014. De tre Kirkelige dialogsentrene hadde sitt årlige samarbeidmøte i Bergen høsten 2013. KD opplever det som svært positivt at kollegafellesskapet utvides (nå med to ansatte i hver by i tilsammen ca. 4,5 stillinger) og har som mål å ha et årlig fagmøte KD'ene i mellom.

Senteret har også deltatt på to andre større internasjonale konferanser. Ved Ims på den årlige konferansen i juni om muslimsk-kristen dialog i Europa, *Journées d'Arras*, denne gangen i Sofia, Bulgaria. Jørgensen deltok sammen med Mehda Zolfaqari Ghalegolabi med muslimsk-kristen bibeltime på *Kirchentag* i Hamburg.

Samarbeidspartnere:

Senteret har fortsatt sitt gode samarbeid med eiere, samarbeidspartnerne KN og Mellomkirkelig råd og andre aktører gjennom 2013. KD bidrar til stadighet med verksted grupper av studenter særlig på ettårsprogrammer i regi av KFUM/K (tilsammen ved fire anledninger, delvis overlappende med KNs egne programmer) eller for besøkende prester og menigheter fra utlandet. KD opprettholder sitt samarbeid med meditasjonsgruppen *Pusterommet* (tidligere drevet av dialogsenteret Emmaus), og daglig leder har vært med på å lede samlinger i Pusterommet. Han har også bidratt til samling om meditasjon i regi av *Substans*.

KD har også hatt et tett og nært samarbeid med sine to eiere på svært mange områder. For Areopagos' del gjelder dette særlig i stabssamarbeid og i ulike faglige sammenhenger. KD har også samarbeidsmøter og samtaler med faste samarbeidspartnere som f.eks. Islamsk Råd Norge, Oslo kommune, Human-Etisk Forbund i Oslo og Samarbeidsrådet for tros- og livssynssamfunn, samt individuelle dialogpartnere fra ulike tros- og livssynssamfunn og organisasjoner.

Formidling om dialogarbeid:

Dialogforum:

KD har i 2013 arrangert fem Dialogforum for kirkelig ansatte i Oslo:

- *Sjelesorg for buddhister og andre med ulik bakgrunn enn oss selv* (29.01), med Wandee Wajanathawornchai (Sjelesorgsenteret i Bangkok).
- *Kjønnsrettferdighet i hellige tekster?* (16.04), med Anne Hege Grung (Det teologiske fakultet, UiO).
- *En skeiv kirke i dialog...* (08.05), med Sven Thore Kloster (Mellomkirkelig råd), Jan Bjarne Sødal (sykehjemsprest og internasjonal rådgiver i LLH) og Inger Johanne Aas (Primærmedisinsk verksted).
- *Dialogkurs for ungdom. Som i Sverige - nå i Norge?* (10.09) med Wafa Temeza og Katharina Stärk (Salaams venner, Sverige).
- *Dialog og diakoni hånd i hånd?* (07.11) med Olav Dag Hauge (pensjonert domprost, Domkirken i Oslo), Hilde Kirkebøen og Morten Carrlstad (begge fra HjerteRom).

Videre- og etterutdanning for prester, "Dialogisk menighet":

KD ledet fra oktober 2012 til august 2013 videre- og etterutdanningskurset *Dialogisk menighet. Samhandling på tvers av tro og livssyn i lokalsamfunnet* for prester i Den norske kirke. Kurset ble arrangert i samarbeid med Det teologiske fakultet (TF), UiO. 15 prester og en diakon fulgte kurset, og tilsammen 10 av deltagerne tok eksamen på 10 studiepoeng, deriblant to prester fra Oslo. Tilbakemeldingene på kurset har vært svært gode, og KD ønsker å forsette samarbeidet med TF i 2015. Ledelsen av kurset ga også inntekter til KD i tillegg til erafaring og kompetanse i kursledelse.

Utarbeidelse av kurs for menigheter i Oslo:

På bakgrunn av bl.a. *Dialogisk menighet* og i samarbeid med KDs søsterorganisasjon i Danmark: *Folkekirke og Religionsmøde*, utviklet KD i 2013 et kursopplegg for menigheter i Oslo og indre østlandsområdet. Kurset tilbys med oppstart i juni 2014.

Ressursmaterieell for konfirmanter i Den norske kirke:

KD fikk i 2012 i betalt oppdrag fra Mellomkirkelig råd ansvar for å utarbeide et konfirmandmaterieell om trosidentitet, fordommer, rasisme og fremmedfrykt (med særlig fokus på antisemittisme, islamofobi og antisiganisme). Arbeidet med materiellet har pågått siden våren 2012. Ferdigstilling av materiellet skjedde over en tre måneders intensiv periode høsten 2013. Resultatet ble «*Homo-hore-jøde-terrorist-svarting*» – sier vi. *Ressursmaterieell om antisemittisme, islamofobi og antisignaisme til bruk i Den norske kirke*. Lanseringen fant sted på trosopplæringskonferansen 13. november med et seminar om tema. Materiellet er bygget på erfaringer KD har gjort særlig i Oslo bispedømme. Vi tenker også at materiellet er spesielt relevant for arbeid i bispedømmet, og KD har aktivt oppfordret menigheter i byen til å bruke hele eller deler av opplegget. Materiellet deles ut gratis til konfirmandtlærere og ungdomsledere i Dnk (se: <http://www.kirken.no/index.cfm?event=doLink&famId=378344> &

<http://www.ressursbanken.no/ressurser/homo-hore-jode-terrorist-svarting-sier-vi/>). KD har vurdert dette arbeidet som en viktig del av senterets profil og kompetanse, særlig med tanke på arbeid sammen med ungdom og i møte med dialogpartnere i Oslo.

Senteret og de ansatte

Iselin Jørgensen er ansatt som prosjektansvarlig og dialogprest og Steinar Ims som daglig leder og dialogprest ved senteret, begge i full stilling.

Kontemplativt fellesskap

Senterets prester viderefører sitt kontemplative fellesskap med ukentlige morgenmeditasjoner i den kristen dypmeditasjonstradisjonen. Iselin Jørgensen tar høsten 2013 og våren 2014 *Meditationsledarutbildning* ved Stiftelsen Berget i Rättvik, Sverige.

Senteret og de ansatte i offentligheten

Med publiseringen av «*Homo-hore-jøde-terrorist-svarting*» – sier vi fikk senteret ganske stor og omfattende dekning både i dagspressen på trykk og på nettmedier (vg. no, tv2.no, fedrelandsvennen.no, nettavisen.no, osv.) og i sosiale medier (delvis grunnet tituleringen av Jørgensen i et intervju på NRK Sørlandet). Daglig leder skrev også kronikk i Vårt Land (*Kirkens arv sjokkerer oss*, 16.11.13) sammen med generalsekretær i Mellomkirkelig råd, Berit Hagen Agøy, i forbindelse med lanseringen av materialet.

Begge prestene er bidragsyttere i redaksjonen i henholdsvis St. Sunniva (Jørgensen) og Nytt Norsk Kirkeblad (Ims). I begge redaksjoner skal de ivareta tidsskriftenes fokus på dialog og flerreligiøse problemstillinger. Ims har også bidratt med artikkel i Magasin om Religionsmøde nr. 3, juni 2013 (utgitt av Folkekirke og Religionsmøde): *Religionsteologisk verksted og en beskrivelse av trekk ved dialogsituasjonen i Norge*.

Organisering og finansiering som sikrer varig drift av senteret

KD står fremdeles overfor store økonomiske utfordringer. Senteret går mot et underskudd i 2013 og trenger flere midler i 2014 i tilknytning til sine mange prosjekter. KD er i tett dialog med sine eiere gjennom styret om løsninger for de økonomiske utfordringene.

Dialog i Oslo i tiden fremover

Senteret har arbeidet målrettet med særlig to tiltak i 2013, som får en videreføring i 2014 og 2015:

- søknad om og prosjektering av et utdanningsopplegg for unge voksne i Oslo. Prosjektet er etter mal av det svenske prosjektet *Salaams venner*, og har som målsetning å utdanne 18-25 åringer i tros- og livssynsbasert konflikthåndtering og dialog. Deltagerne i på utdanningsopplegget rekrutteres fra ulike menigheter og lokallag fra ulike tros- og livssynssamfunn. Utdanningen forplikter deltagerne på å bidra med kurs og foredrag i Oslo skolene på videregående nivå (samt noe på tiende trinn). Prosjektet er tenkt eid av Oslo bispedømme v. Kirkelig dialogsenter. Forhandlinger om delt eierskap av prosjektet

sammen med Human-Etisk Forbund i Oslo og Islamsk Råd Norge foregår ved inngangen til 2014.

- Kursing av frivillige og ansatte i menighetene i Oslo (og indre østlandsområdet) i hva "dialogisk menighet" innebærer. Kursstart er i juni 2014, og kurset avsluttes i april 2015.



Fremdeles dialogpiloter i et til dels utforsket landskap.